

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมศิลปากร. การเมืองและประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพมหานคร

: สำนักพิมพ์บรรณกิจ เทรตดั่ง, 2519.

กาญจนา แก้วเทพ. ขีดจำกัดการใช้เครื่องมือทางอุตสาหกรรมในสังคมไทย.

รัฐศาสตร์สาร ฉบับพิเศษครบรอบ 12 ปี : ปรัชญาและความคิด

12-13 (2529-2530) : 293-320

_____ . ลัทธิมาร์กซ์ของกรั่มสกี. วารสารธรรมศาสตร์ 12 (มิถุนายน 2526) : 104-122

_____ . มิติด้านอุตสาหกรรมในละครโทรทัศน์ไทย. เอกสารประกอบ

การสัมมนาเรื่องสื่อมวลชนในสังคมไทย : สภาพภาพและแนวโน้มใน

ทศวรรษที่ 1990. โครงการกระแสข่าวเสรีและการพัฒนา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ 19-21 ธันวาคม 2533.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. คติชาวบ้าน. ม.ป.ท. : ม.ป.ป.

_____ . ความรู้ทั่วไปทางวรรณคดีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร

: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2533.

โกชัย สารีบุตร. ข้อมูลบางประการเกี่ยวกับละครนอกและบทละครนอก

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย. ม.ป.ท. :

ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2522.

คณะกรรมการอุดมการณ์ของชาติ. อุดมการณ์ของชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ, 2528.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. สังคมไทย. ในลักษณะไทย. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

- จันทร์ฉาย ภัคอุทิศ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ความ
ชอบธรรมของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในสมัยอยุธยา.
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, ผู้รวบรวม. อุดมการกับสังคมไทย. รวมบทความและ
บันทึกจากการสัมมนา จัดโดย สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย
วันที่ 13-14 พฤศจิกายน 2514.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์ และการเมืองไทย.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์แอนด์, 2519.
- _____ . ศึกษากับการพัฒนาการของสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์หน้าอักษร, 2519.
- _____ . อุดมการทางการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ณัฐพรรณ สุตเสนาะ. การผลิตรายการละครพื้นบ้าน. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญา
วารสารศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะ
วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- ดวงทิพย์ วรพันธ์. ภาษาภาพยนตร์และวิทยุโทรทัศน์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
ภาษาเพื่อการสื่อสาร (หน่วยที่ 8-15). สาขาวิชานิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- ตฤณมณี (นามแฝง). ไพรัช สังวริบุตรกับการผลิตละครโทรทัศน์. สกุลไทย
38 (พฤษภาคม 2535) : 70-71, 81.
- เถกิง พันธุ์เถลิงอมร. หลักการวิจารณ์วรรณคดี. เอกสารวิชาการลำดับที่ 17
พิมพ์ครั้งที่ 2. โครงการตำราและเอกสารวิชาการ วิทยาลัยครู
นครศรีธรรมราช, 2528.
- ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา. ทศพิชราชธรรมในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว. ใน พระราชกรณียกิจกับการพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์. หน้า
26-29. กรุงเทพมหานคร : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2527.

ทริพย์ ประกอบสุข. วรรณคดีชาดก. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2527.

ทินพันธ์ นาคะตะ. ความชอบธรรมในการปกครอง : ปัญหาและความหวังของ
ไทย. วารสารธรรมศาสตร์ 5 (ตุลาคม 2518- มกราคม 2519)
: 2-47.

ทีปวิท พงศ์ไพบูลย์. พัฒนาการของบริษัทผู้ดำเนินการผลิตรายการโทรทัศน์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

นันทักญา ลาดวน. วรรณคดีการละคร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์, 2531.

บทละครนอกกรวม 6 เรื่อง. พระนคร : สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร, 2513.

บารุง สุวรรณรัตน์ และชูศักดิ์ เอกเพชร. วรรณกรรมสังคมและการเมือง.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : กลุ่มคนใหม่, 2523.

เบญจมาศ พลอินทร์. แง่คิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2525.

เบญจมาศ พลอินทร์ และเศรษฐ พลอินทร์. วรรณคดีการละคร.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2525.

ปนัดดา ธนสถิตย์. ละครโทรทัศน์ไทย. ม.ป.ท. : 2531.

ประทีป ชุ่มพล. วรรณคดีวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายวิชาการนักศึกษา

โบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2518.

ประทุม สินธุอดุส่าห์. สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2536.

ปรีชา ช้างขวัญยืน. ปรัชญาแห่งอุดมการณ์ทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ปัญญา บริสุทธิ์. โลกทัศน์ของคนไทยวิเคราะห์จากวรรณคดีคำสอนสมัยสุโขทัย.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523.

เปรมกมล โชติกเสถียร. สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2536.

เปลื้อง ณ นคร. ประวัติวรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

- ผ่องพันธ์ มณีรัตน์และคนอื่น ๆ. ความสามารถกับโชคความ. ในเอกสาร
การสอนชุดวิชาแนวคิดไทย (หน่วยที่ 12-15). สาขาศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- พรพรรณ ชารานูมาศ. วรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร :
 เรื่องศิลป์, 2524.
- พลศักดิ์ จิระไกรศิริ. วรรณกรรมการเมือง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 กราฟิคอาร์ต, 2522.
- การเมืองกับพุทธธรรม : ความเชื่อและพฤติกรรมทางการเมือง
 และศาสนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2529.
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว ณ ลำพูน. ลักษณะสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. ม.ป.ท. :
 2518.
- ภาวาส บุนนาค. พระปรมาภิไธยสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์.
 กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2537.
- ภิญโญ จิตต์ธรรม. ความเชื่อ. คติชาวบ้านอันดับ 5. สงขลา : โรงพิมพ์
 มงคลการพิมพ์, 2522.
- มาณวิภา ตันติสุกฤต. การผลิตรายการละครโทรทัศน์. ภาควิชาการสื่อสาร
 มวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.
- มัลลิกา มีสูติ. เจ้านายไพร่บ่าว. ในเอกสารการสอนชุดวิชาแนวคิดไทย
 (หน่วยที่ 7-11). สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
 2533.
- เมธีธรรมาภรณ์, พระ. พัฒนาการและการองค์การพุทธศาสนา. ในเอกสารการ
สอนชุดวิชาความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย (หน่วยที่ 1-7).
 สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- เขาวนันทน์ เขงสุรัตน์. บทภาพยนตร์. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างสรรค์
และการผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น (หน่วยที่ 1-8). พิมพ์ครั้งที่ 2.
 สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

รวมวรรณคดีไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิทยาคาร, 2516.

รัชนีกร เศรษฐ. โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

รัมภา ภิมย์ภักดี. สัมภาษณ์, 25 พฤศจิกายน 2536.

_____. สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2537.

ราชบัณฑิตยสถาน. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่มที่ 15.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พระจันทร์, 2522.

ราชเลขาธิการ, สำนัก. พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์กับประชาชน.

คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. 2525.

สำนักราชเลขาธิการ, 2525.

รุจิรา (นามแฝง). มีอะไรในละครตั้งวันหยุด "โมงป่า". สกุลไทย 39

(ธันวาคม 2535) : 68

ลำจวน (นามแฝง). จันทร์โครบ. นิตานวรรณคดีไทย. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์อำนวยการสาส์น, 2525.

ลิขิต ชีรเวคิน. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย. หนังสือประกอบ

การบรรยายวิชาการเมืองการปกครองของไทย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.

เล็ก กอผจญ. ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายผลิตรายการสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3.

สัมภาษณ์, 1 กรกฎาคม 2536.

วรการ เจริญดี. สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2536.

วรรณีย์ สารานุกาญชัย. ภาพยนตร์กับการสื่อความหมาย. ใน เอกสารการสอน

ชุดวิชาการสร้างสรรค์และการผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น (หน่วยที่ 1-8).

พิมพ์ครั้งที่ 2. สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

วัชรวิ รมยะนันท์. วิวัฒนาการวรรณคดีไทย. กรุงเทพมหานคร :

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

- วัลยา ปิยะรัตน์. วรรณคดีไทยในสมัยอยุธยากับการเมือง. วารสาร
 ธรรมศาสตร์ 5 (กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2519) : 47-59.
- วัลยา ปลายน้อย. "โมงป่า" ละครจักร ๆ วงศ์ ๆ สเปนเข็ล เอพเพ็คเพียบ.
ชีวิตชีวา 1 (มกราคม 2536) : 143-144.
- วัลย์วิภา บุรุษรัตน์พันธ์, ม.ล. วิวัฒนาการสังคมไทย. ใน เอกสารการสอนชุด
วิชาไทยศึกษา (หน่วยที่ 1-5). พิมพ์ครั้งที่ 19. สาขาวิชาศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535.
- วิภา กงกะนันท์. วรรณคดีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- วิไลลักษณ์ เมฆารัตน์. พื้นฐานสังคมและวัฒนธรรมไทย. ใน เอกสารการสอนชุด
วิชาไทยศึกษา (หน่วยที่ 1-5). พิมพ์ครั้งที่ 19. สาขาวิชาศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535.
- วิไลลักษณ์ เมฆารัตน์ และมัลลิกา มีสอด้. วิวัฒนาการการปกครองของไทยจนถึง
การปฏิรูปการปกครองสมัยรัชกาลที่ 5. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
ไทยศึกษา (หน่วยที่ 1-5). พิมพ์ครั้งที่ 19. สาขาวิชาศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535.
- วีระ สมบูรณ์. รัฐธรรมนูญในอดีต. ชุดพุทธธรรมกับสังคม. กรุงเทพมหานคร :
 สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2532.
- ศักดิ์ ผาสุขนิรันดร์. การปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514.
- ศิริพร ฐิตะฐาน. ลักษณะเนื้อหาวรรณคดีไทย. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
ไทยศึกษา (หน่วยที่ 6-15). พิมพ์ครั้งที่ 19. สาขาวิชาศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535.
- _____ . ละครนิทานจักร ๆ วงศ์ ๆ ในโทรทัศน์ : กระจกสะท้อนความ
 สืบเนื่องและความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย. สุโขทัยธรรมมาธิราช 6
 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2536) : 66-81
- ส. ปลายน้อย. เทวนิยาย. กรุงเทพมหานคร : บำรุงสาส์น, 2519.

สมเกียรติ วันทะนะ. รัฐสมบูรณาญาสิทธิในสยาม 2435-2475. เอกสาร
ประกอบการปาฐกถาทงวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : สมาคม
สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยสังคม คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สมถวิล วิเศษสมบัติ. วรรณคดีการละคร. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต,
2527.

สมบัติ จันทร์วงศ์ และชัยอนันต์ สมุทวณิช. ความคิดทางการเมืองไทย.
เอกสารวิจัยหมายเลข 6. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.

สมบูรณ์ สุขสำราญ. พุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม.
กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2527.

_____. พุทธศาสนากับการเมืองไทย. ในเอกสารการสอนชุดวิชา
ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย (หน่วยที่ 1-7). สาขาวิชา
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2523.

_____. ปัญหาอุดมการณ์ประชาธิปไตยในเมืองไทย. ราชบัณฑิตยสถาน 18
(ตุลาคม-ธันวาคม 2535) : 24-36.

สมพร เทพสิทธิ์า. อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง กับความมั่นคงของชาติ.
กรุงเทพมหานคร : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, 2528.

สมสุข หินวิมาน. แนวทางการวิเคราะห์ความหมายและอุดมการณ์ในงานสื่อสาร
มวลชน. นิเทศศาสตร์ปริทัศน์ 1 (ธันวาคม 2535) : 45-56.

สังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, สภา. อุดมการณ์และโครงการแผ่นดินธรรม
แผ่นดินทอง. กรุงเทพมหานคร : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย,
2528.

สัจจาภิรมย์, พระยา. เทวก่าเนิด. กรุงเทพมหานคร : เสริมวิทย์บรรณาการ,
2517.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร :
เจ้าพระยาการพิมพ์, 2533.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. สถาบันพระมหากษัตริย์. ศิลปวัฒนธรรม 1 (พฤษภาคม

2525) : 6-20.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัวยุคใหม่ ศาสนา ประเพณี.

กรุงเทพมหานคร, 2518.

สุภัทรดิศ ดิศกุล, ม.จ. ศาสนาพราหมณ์ในอาณาจักรขอม. กรุงเทพมหานคร :

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2516.

สุภางค์ จันทวานิช และสุวรรณา สถาอานันท์. พื้นฐานทางความคิดทางสังคมและ

วัฒนธรรมไทย. ในเอกสารการสอนชุดวิชาสังคมและวัฒนธรรมไทย

(หน่วยที่ 1-7). พิมพ์ครั้งที่ 2. สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

สุภาพรรณ ณ บางช้าง. ชนบทรอบนิคมประเพณี : ความเชื่อและแนวการปฏิบัติ

ในสมัยสุโขทัยถึงสมัยอยุธยากลาง. งานวิจัยลำดับที่ 27. สถาบันไทย

ศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สุนนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์. การละครไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

สุมาลี บำรุงสุข และศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล. อุดมการณ์ทางการเมืองไทย.

เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของการเมืองไทย.

พิมพ์ครั้งที่ 4. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

อมรา พงศาพิชญ์. สถาบันศาสนาและสถาบันการเมืองในสังคม. ในการเมือง

และสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

อนุমানราชชน, พระยา. การศึกษาเรื่องประเพณีไทย. พระนคร :

ราชบัณฑิตยสถาน, 2505.

อัจฉราพร กุมภพิสมัย. อุดมการณ์ชาตินิยมของผู้นำไทย. เอกสารประกอบ

การสัมมนาเรื่อง ส่องศตวรรษรัตนโกสินทร์ : ความเปลี่ยนแปลงของ

สังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์, 2525.

- อัลซุแซร์, หลุยส์. อุดมการณ์และกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ. แปลโดย กาญจนา แก้วเทพ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- อานนท์ อาภาภิรม. มนุษย์กับสังคม : สังคมและวัฒนธรรมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, 2515.
- อุดมการณ์กับสังคมการเมือง. เอกสารประกอบคำบรรยาย โครงการฝึกอบรม หลักสูตรพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ 7-11 พฤศจิกายน 2526.
- อุทัย หิรัญโต. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์, 2519.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. กระบวนการสร้างความหมายทางสังคม. เอกสารประกอบการสอนวิชานิติทางสังคมของสื่อสารมวลชน ภาควิชา การสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ไอสถ (นามแฝง). ละครจักรวาล "วัฒนธรรมเด็ก" ผ่านจอสีเหลี่ยม. ลลนา (กันยายน 2534) : 108-113

ภาษาอังกฤษ

- O'Sullivan, T.; Hartley, J.; Saunders, D; Fiske, J.
Key Concepts in Communication. London : Methuen, 1983.
- Inglis, F. Media Theory. Oxford : Basil Blackwell, 1990.
- McQuail, D. Mass Communication Theory. 2nd ed. London : SAGE Publications, 1987.
- Wilkie, B. The Technique of Special Effects in Television. 2nd ed. London : Focal Press, 1989.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องเดิมของนิทานจักร ๆ วงศ์ ๆ ดั้งเดิม และเรื่องย่อของละครโทรทัศน์
จักร ๆ วงศ์ ๆ

นิทานจักร ๆ วงศ์ ๆ ดั้งเดิมเรื่องโม่งป่า ผู้เขียนบทใช้ต้นฉบับ
เรื่องเดิมจากนิทานวัดเกาะ ซึ่งมีลักษณะเป็นสมุดไทย เก็บรักษาไว้ที่หอสมุดแห่ง
ชาติ ส่วนนิทานเรื่องจันทโครพ และโสนน้อยเรือนงามนั้น ใช้ต้นฉบับเรื่องเดิม
จากหนังสือนิทานวรรณคดีไทย ของ "ล่าจวน" สำหรับนิทานเรื่องสังข์ศิลป์ชัย
ผู้วิจัยสรุปเนื้อเรื่องจาก หนังสือบทละครนอกกรวมหกเรื่อง

<u>ชื่อเรื่อง</u>	<u>ผู้ผลิต</u>	<u>ผู้แต่ง</u>	<u>ผู้เขียนบท</u>	<u>ผู้กำกับการแสดง</u>
โม่งป่า	ดาราวดีโอ		ภาวิต	สยาม สังวริบุตรและ สมชาย สังข์สวัสดิ์
จันทโครพ	ดาราวดีโอ		ภาวิต	สยาม สังวริบุตรและ สมชาย สังข์สวัสดิ์
โสนน้อยเรือนงาม	ดาราวดีโอ		ภาวิต	สยาม สังวริบุตรและ สมชาย สังข์สวัสดิ์
สังข์ศิลป์ชัย	ประติษฐ์ศิลป์ วิตโอ แอนด์ พิคเจอร์		ศิริดา	วิชรา สังข์สุวรรณ
เจ้าชายค่อม	ไตรลักษณ์	สะบัดชัย	วรการ	มานิตย์ สัมมาบัติ
อภินิหารทับทิมดำ	โปรโมชั่น พีดี	มนูญ	ไพบุลย์	ทานตะวัน
ลูกสาวพระอาทิตย์	โปรโมชั่น วี อินเตอร์	แสงพุ่ม	วงศ์ศรี	
	ซีเนม่า	วาสุเทพ โอศิริ	วาสุเทพ โอศิริ	พยัคฆ์ รามวาทีน

* หมายถึง ชื่อตัวละครที่ขีดเส้นใต้ไว้ในเรื่องย่อ เป็นตัวละครที่มีบทบาทสำคัญ
ในเรื่อง

โหม่งป่า

เรื่องเดิม

พระโอรส ภัยทัตได้รับดาบแก้ววิเศษ จากพระมารดาซึ่งสั่งให้เดินทางไปแสวง หาคู่ครองโดยมีข้อแม้ว่า ห้ามล่วงเกินนาง จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบจากตน ภัยทัตแปลงร่างเป็นโหม่งป่าเพื่อปิดบังฐานะ ที่แท้จริงออกจากเมืองไป

โหม่งป่าได้พบพระชิตานิลวดี ฤๅณกษัตริย์ ความมา จึงช่วยไว้และลองใจนิลวดีว่า มีความรักมั่นคงต่อตนเพียงใด ด้วยการให้ เผชิญกับความลำบากต่างๆ

ทั้งสองไปอาศัยอยู่กับตาชายคู่หนึ่ง กษัตริย์เมืองนั้นคือ ท้าวกาลราช ต้องการ ได้นิลวดีเป็นมเหสี จึงพยายามฆ่าโหม่งป่า ด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ไม่สำเร็จ จึงปล่อย โหม่งป่าและนิลวดีไป

ระหว่างทางกลับเมืองทศวงศ์ของ นิลวดี ภัยทัตได้ต่อสู้และชนะยักษ์วันนุราช และหลวราช ยักษ์ทั้งสองจึงยอมเป็นมิตรด้วย กษัตริย์และมเหสีเมืองทศวงศ์ไม่ชอบ โหม่งป่า บังเอิญมีกษัตริย์ร้อยเอ็ดคนผ่านมา กษัตริย์จึงจัดทดสอบความสามารถ โหม่งป่า ชนะกษัตริย์ร้อยเอ็ดคน แล้วจึงคืนร่างเป็น ภัยทัต อภิเษกกับนิลวดี และพานางกลับ เมืองตน โดยที่ไม่ได้ล่วงเกินนาง

เรื่องใหม่ (จากโทรทัศน์)

เหมือนเรื่องเดิม

เหมือนเรื่องเดิม

เหมือนเรื่องเดิม

เหมือนเรื่องเดิม

กษัตริย์และมเหสีเมืองทศวงศ์ ไม่ชอบโหม่งป่า จึงพยายามให้นิลวดี เลือกกษัตริย์จากร้อยเอ็ดเมืองเป็นคู่ แต่นิลวดีไม่ยอม โหม่งป่าแสดงอิทธิฤทธิ์ เอาชนะศัตรูที่มารุกรานและกษัตริย์ ร้อยเอ็ด คืนร่างเดิม อภิเษกกับนิลวดี

ระหว่างทาง ภัยทัตถูกนางยักษ์หิรัญ
เทวีลักตัวไปและโดนมนตร์เสน่ห์ของนาง
แต่ในที่สุดก็ถอนมนตร์ได้ โดยขอความช่วยเหลือ
เหลือจากยักษ์วิณูราชและหลราชให้ไป
นำน้ำทิพย์ในสระอนดาษมาชโลมตัวภัยทัต

ระหว่างทางกลับเมือง ภัยทัตมีชายา
อีกคนชื่อ ปทุมเกสร เป็นนางฟ้ามาจุติ อยู่
ในดอกบัว ฤาษีที่เลี้ยงนางมาบอกว่า ชาย
ที่เป็นเนื้อคู่ของนางจึงจะเห็นนาง ภัยทัตเห็น
นาง ๆ จึงกลับเมืองพร้อมภัยทัต

ภัยทัตแกล้งหายตัวไปเพื่อให้ชายา
ทั้งสองเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน หิรัญเทวีตาม
มาบอกว่า นางตั้งครรภ์ ภัยทัตจึงพาชายา
ทั้งสามกลับเมือง และอยู่ร่วมกันอย่างมี
ความสุข

และพานางกลับเมือง

เหมือนเรื่องเดิม

เหมือนเรื่องเดิม

ภัยทัตแกล้งหายตัวไปเพื่อให้
ชายาทั้งสองเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน
หิรัญเทวีตามมาบอกว่า นางตั้งครรภ์
หิรัญเทวีและปทุมเกสรทะเลาะกันอยู่
เสมอโดยมีนิลวัตคอยห้าม เมื่อถึง
เมือง ภัยทัตไม่สนใจหิรัญเทวี ๆ น้อย
ใจจึงเริ่มหาพวกและก่อเรื่อง วุ่นวาย
ต่าง ๆ ซึ่งร้ายแรงยิ่งขึ้นเมื่อหิรัญเทวี
คลอดลูกเป็นยักษ์มีฤทธิ์ชื่อภัยราช ๆ
จับทหารกินจนทุกคนทราบเรื่อง พระ
มารดาของภัยทัตจึงบอกให้หิรัญเทวี
และภัยราชถือศีลภาวนากลับตนเป็น
คนดี ทุกคนจึงอยู่ร่วมกันอย่างมี
ความสุข

จันทโครพ

เรื่องเดิม

พระจันทโครพเป็นโอรสท้าว
พรหมทัต เมื่อเข้าวัยหนุ่ม ท้าวพรหมทัตก็
ส่งไปศึกษาวิชากับพระฤๅษีในป่า จน
สำเร็จ จึงลาพระฤๅษีกลับบ้านเมือง
พระฤๅษีจึงมอบผอบให้ และสั่งให้เปิดดู
เมื่อถึงบ้านเมือง ถ้าเปิดระหว่างทาง
จะเกิดอันตราย

ระหว่างทางมีภูตผีแปลงกายเป็น
หญิงงามทั้งหน้าดำและหน้าขาวมาหลอก
แต่จันทโครพก็รอดมาได้ เพราะมีคาถา
อาคม จันทโครพฝันว่าทำผอบหล่นหายใน
ลำธาร จึงเกรงว่าจะเป็นความจริง
ประกอบกับอยาก رؤ้อยากเห็น และทนง
ตนว่าเก่งกล้า จึงเปิดผอบ และพบ
นางงามชื่อโมรา ออกมาจากผอบ

จันทโครพเดินทางต่อไปกับโมรา
โจรป่าพบทั้งสองและต้องการตัวโมรา
จึงต่อสู้กับจันทโครพ จันทโครพพลาดท่า
จึงบอกให้โมราส่งพระขรรค์ให้ โมรา
กลับยื่นด้านคมให้ จันทโครพถูกโจรป่าฆ่า
ตาย โมรายอมตามโจรป่าไป แต่โจรป่า
เกรงว่านางจะทรยศ จึงทอดทิ้ง

พระอินทร์ต้องการลงโทษนาง จึง
แปลงร่างเป็นเหยี่ยวคาบก้อนเนื้อผ่านมา

เรื่องใหม่ (จากโทรทัศน์)

ลูกศิษย์ของฤๅษีเรียนวิชาสำเร็จ
แล้วต่างแยกย้ายกันกลับเมือง ฤๅษีมอบ
ผอบให้เจ้าชายจันทโครพและสั่งให้เปิด
เมื่อถึงเมือง มิฉะนั้นจะเป็นอันตราย

เหมือนเรื่องเดิม

เหมือนเรื่องเดิม

ฤๅษีชุบชีวิตจันทโครพและลงใจ
โมรา แต่โมรายังไม่สำนึก จึงถูกสาป

โหมราชอมแลงตัวเองกับเนื้อ พระอินทร์
โกรธ จึงสาปโหมราให้เป็นชะนี และชุบ
ชีวิตจันทโครพ พระอินทร์เล่าเรื่องที่ตน
สาปนางโหมรา และบอกให้จันทโครพ
เดินทางไปหาคู่ซึ่งเป็นธิดาพญานาค

จันทโครพแผลงศรฆ่าบริวาร
พญานาคและยักษ์เผ่าถ้ำทอง แล้วเข้าไป
อยู่กับนางมุจลินท์จนนางตั้งครรภ์ จึงพา
นางกลับเมือง

นางยักษ์หลงรักจันทโครพ จึงขว้าง
มุจลินท์ทิ้ง แล้วแปลงร่างเป็นมุจลินท์
จันทโครพแปลกใจที่มุจลินท์มีกิริยาท่าทาง
เปลี่ยนไป เมื่อถึงเมือง ไทรหลวงดู
ลักษณะก็ทราบว่านางเป็นยักษ์ จึงบอก
จันทโครพ นางยักษ์จึงหนีไป

ฝ่ายมุจลินท์ถูกขว้างไปตกทะเลพบ
พญานาค ผู้เป็นบิดา มุจลินท์คลอดโอรส
ชื่อพระจันทวงศ์ มีฤทธิ์เดชปราบยักษ์
ดั่งสักรรรมให้เป็นทาสได้

จันทโครพตามหามุจลินท์ ตามที่ฤาษี
บอกทางให้ จนไปพบจันทวงศ์ จึงต่อสู้กัน
แต่เมื่อแผลงศรกลับกลายเป็นข้าวตอก

ให้เป็นชะนี จันทโครพฆ่าโหมราตาย
และไปตามทางที่ฤาษีบอก จนถึงนคร
บาดาล

จันทโครพพบมุจลินท์ ธิดาพญานาค
และแอบอยู่ด้วยกันจนนางตั้งครรภ์
จันทโครพชนะอนันตนาเคนทร์ คู่หมั้น
มุจลินท์และผ่านการทดสอบของพญานาค
จึงได้อภิเษกกับนาง แล้วพากลับเมือง

นางยักษ์หลงรักจันทโครพ จึงขว้าง
มุจลินท์ทิ้ง แล้วแปลงร่างเป็นมุจลินท์
จันทโครพแปลกใจท่าทางของมุจลินท์ แต่
ก็คลายสงสัยด้วยมนตร์นางยักษ์ นางยักษ์
จับคนในวังกิน ดิดสินบนและบังคับคนท้าว
และอำมาตย์ให้เป็นพวก นางยักษ์เปื้อ
ร่างมุจลินท์ จึงยอมรับว่าตนเป็นผู้ก่อ
เรื่องทั้งหมดและจากไป แล้วย้อนกลับ
มาในร่างของสร้อยสุดาและใช้มนตร์
ให้จันทโครพหลงจนอภิเษกด้วย

ฝ่ายมุจลินท์ถูกขว้างตกทะเล
พญานาคช่วยไว้และบังคับให้อภิเษกกับ
อนันตนาเคนทร์ แต่มุจลินท์ไม่ยอม
มุจลินท์คลอดโอรสชื่อจันทวงศ์ มีฤทธิ์
ปราบยักษ์มาเป็นทาสได้

จันทโครพไปเที่ยวชายฝั่งได้พบ
จันทวงศ์ จึงพากลับเมืองพร้อมมุจลินท์
สร้อยสุดากินข้าวบ้านและจับมุจลินท์

ดอกไม้และชนมจึงรู้ว่า เป็นพ่อลูกกัน และ
พากันลงไปนครบาดาล พญานาคดีใจมาก
ต่อมาจันทโครพจึงพามุจลินท์และจันทวงศ์
กลับนครพรหมทัต

ซึ่งในหัวแหวน ชะนีโมราช่วยมุจลินท์
ออกมาได้ สร้อยสุดาใช้นางยักษ์แคะ
เข้าสิงร่างมเหสีไปฆ่าจันทวงศ์แต่ไม่
สำเร็จ สร้อยสุดาชวนจันทโครพไป
เที่ยวป่า แล้วกินสัตว์ป่าและนางกำนัล
นางยักษ์แคะถูกจันทวงศ์ และ
อนันตนาเคนทร์จับได้ จันทวงศ์เปิดโปง
สร้อยสุดา ๆ ออกอ้อนจนจันทโครพตาม
นางออกจากวัง สร้อยสุดาเผยร่างจริง
และจะฆ่าจันทโครพ แต่ชะนีโมรายอม
ตายแทน จันทวงศ์ฆ่านางยักษ์ได้ มุจลินท์
ยอมคืนดีกับจันทโครพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โสนน้อยเรือนงาม

เรื่องเดิม

พระโอรส วิจิตรจินดา แห่งนครแก้ว
นพรัตน์ในชาติก่อนเคยฆ่าพญานาคตาย
ในชาตินี้พญานาคจึงมาคายพิษไว้ใต้ร่มไม้
เมื่อพระวิจิตรจินดามาพักบริเวณนั้น จึง
ได้รับพิษและสิ้นพระชนม์ โทรท้านาย
ว่า อีกเจ็ดปีจะมีหญิงสูงศักดิ์มาชุบชีวิตให้
กล่าวถึงนครโรมวิสัย เกิดข่าวยาก
หมากแพง โทรท้านายว่า สาเหตุเพราะ
ดวงชะตาของ เจ้าหญิงโสนน้อย ซึ่งมี
เรือนงามติดตัวมาแต่กำเนิด เป็นกาลกิณี
จึงต้องเนรเทศนางออกไป

พระอินทร์แปลงเป็นชายแก่มาขอน้ำ
ดื่มเพื่อลองใจ โสนน้อยก็ให้ พระอินทร์
จึงมอบยาวิเศษชุบชีวิตคนตายได้ให้

โสนน้อยจึงใช้ยาชุบชีวิตหญิงสาวป่า
ชื่อ กุลา โสนน้อยอาสาชุบชีวิตพระวิจิตร
จินดา แต่กุลากลับชุบชีวิตพระวิจิตรจินดา
แทน และอ้างว่าตนชื่อ โสนน้อย ส่วน
โสนน้อยชื่อ กุลา เป็นทาสของนาง

พระวิจิตรจินดารำคาญกุลา จึงไป
เที่ยวและให้ทุกคนฝากชื่อของ โสนน้อย
ฝากชื่อเรือนงาม พระวิจิตรจินดาหาชื่อ
ไม่ได้ จึงต้องไปขอจากท้าวหัตวิสัย พระ
บิดาโสนน้อย โสนน้อยเข้าไปอาศัยใน

เรื่องใหม่ (จากโทรทัศน์)

เหมือนเรื่องเดิม

เหมือนเรื่องเดิม

โสนน้อยพบพระอินทร์ซึ่งแปลงเป็น
ชายแก่หกล้มอยู่ จึงช่วยเหลือ พระอินทร์
จึงให้ยาวิเศษชุบชีวิตคนตายได้แก่โสนน้อย

เหมือนเรื่องเดิม

เหมือนเรื่องเดิม

เรือนงาม พระวิจิตรจินดารู้ความจริง
จึงสั่งประหารกุลา แต่โสณน้อยขอชีวิตไว้

โสณน้อยอภิเษกกับพระวิจิตรจินดา
ทั้งสองพลัดพรากจากกัน โสณน้อยถูกยักษ์
จับไป วิจิตรจินดาม่ายักษ์ แต่โสณน้อย
ส่งสารจึงชุบชีวิตให้ กุลาวางแผนให้พระ
วิจิตรจินดาจับไล่โสณน้อย

โสณน้อยและกุลาเดินทางมาถึงภู
ปู่เจ้า กุลาลงชุบตัวในบ่อน้ำที่ทำให้กลายเป็น
คนสวยและผลักโสณน้อยลงบ่อที่ทำให้
อัปลักษณ์ กุลามีสามีเป็นเศรษฐี และมี
โสณน้อยเป็นทาส เมื่อโสณน้อยคลอดลูก
กุลาก็นำไปถ่วงน้ำ แต่ทาสช่วยไว้และ
ตั้งชื่อว่าไพรวัน

พระวิจิตรจินดาสำนึกตัวจึงออกตาม
หาโสณน้อย ระหว่างทางได้ช่วยปราบ
ยักษ์ที่มากินคนในเมืองหนึ่ง จึงได้พระ
ธิดาชื่อ เกษสุวรรณ เป็นชายา

พระวิจิตรจินดาได้พบไพรวัน และ
ตามหาจนพบโสณน้อย แม้นางจะหน้าตา
น่าเกลียดเพียงใด พระวิจิตรจินดาก็จำ
นางได้ ท้าวทศวิชัยสั่งให้เนื่อนเนื้อกุลา
เป็นขึ้นๆ จนตาย พระวิจิตรจินดาพา
โสณน้อยไปชุบตัวให้สวยงามดังเดิม และ
อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

เหมือนเรื่องเดิม

เหมือนเรื่องเดิม

เหมือนเรื่องเดิม

วิจิตรจินดาตามหาโสณน้อยอยู่หลาย
ปี จนได้พบกับไพรวัน แต่เมื่อพบโสณน้อย
กลับจำนางไม่ได้ ไพรวันบำเพ็ญเพียร
เพื่อช่วยโสณน้อย โสณน้อยขอพิสูจน์
ตัวเองด้วยการเข้าไปในเรือนงาม และ
ขอร้องไม่ให้ทุกคนลงโทษกุลา วิจิตร
จินดาพาโสณน้อยและกุลากลับไปชุบตัว
ให้คืนสภาพเดิม กุลาถูกทอดทิ้งจึงเป็นบ้า
ส่วนโสณน้อยได้อยู่ร่วมกับวิจิตรจินดา
เกษสุวรรณ และไพรวันอย่างมีความสุข

สังข์ศิลป์ชัย

เรื่องเดิม

ท้าวธรรมจักร และนางลักขะสุวรรณครองเมืองปัญจาลนคร มีโอรสชื่อเสนาภู (หรือกุศราช) และธิดาชื่อ เกสรสมุทร ซึ่งเมื่อท้าวเสนาภูขึ้นครองราชย์ ก็ถูกท้าวกุมภักดิ์ซึ่งเป็นยักษ์เจ้าเมืองอนราชลักพาตัวไป ท้าวเสนาภูเสียใจมาก จึงสละราชสมบัติบวชเป็นฤๅษีไปตามหาน้องสาว แต่กลับได้ธิดาเศรษฐีเจ็ดนางเป็นมเหสี ท้าวเสนาภูอยากมีบุตรจึงทำพิธีบวงสรวงนางไกรสรซึ่งเป็นทาสีลูกก่อนชื่อสิงหรา เป็นราชสีห์ ลูกของนางทั้งหกเป็นมนุษย์ธรรมดา แต่ลูกของนางปทุมน้องสุดท้องมีสังข์ ๓ ครและพระขรรค์ออกมาด้วยได้ชื่อว่าสังข์ศิลป์ชัย นางทั้งหกอิจฉา จึงติดสินบนโหร ให้ทำนายว่าสิงหราและสังข์ศิลป์ชัย เป็นภัยต่อบ้านเมือง ท้าวเสนาภูจึงขับนางปทุม นางไกรสรและลูกออกจากเมือง พระอินทร์ต้องเนรมิตเมืองให้อยู่

ท้าวเสนาภูคิดถึงน้องจึงสั่งให้โอรสทั้งหกไปตาม ศรีสังข์โอรสองค์โต จึงไปหลอกให้สังข์ศิลป์ชัยและสิงหราไปด้วย สังข์ศิลป์ชัยให้ทุกคนรอที่ชายฝั่ง

เรื่องใหม่ (จากโทรทัศน์)

ท้าวกุศราชมีพระชนินุชราชื่อ เกสรสมุทร ถูกท้าวกุมภักดิ์ซึ่งเป็นยักษ์เจ้าเมืองอนราชลักพาตัวไป ท้าวกุศราชจึงออกตามหาแต่กลับได้พระธิดาภคินีสี่นางเป็นมเหสี ท้าวกุศราชอยากมีบุตร จึงให้โหรทำพิธีบวงสรวง

มเหสีทั้งสี่ต่างมีพระโอรส แต่โอรสของมเหสีปทุมมาลย์มีสังข์ ๓ คร และพระขรรค์ออกมาด้วยชื่อว่า สังข์ศิลป์ชัย มเหสีคนอื่นอิจฉา จึงสั่งคนท้าวพรรณรายติดสินบนโหรให้ทำนายว่า สังข์ศิลป์ชัยเป็นกาลกิณี ท้าวกุศราชจึงเนรเทศ มเหสีปทุมมาลย์และสังข์ศิลป์ชัยออกไปจากเมือง ฤๅษีพาทั้งสองไปอยู่ที่ถ้ำของตน

ท้าวกุศราชสั่งเจ้าชายศรีสังข์ เหม็นต์ สันตาให้ไปตามหาเกสรสมุทร ศรีสังข์ไปหลอกให้สังข์ศิลป์ชัยไปด้วย สังข์ศิลป์ชัยจึงไปกับมนุษย์วานรชื่อเววัน ทั้งคู่หนีการ

ทะเล ส่วนตนที่สังข์ข้ามทะเลไป
สังข์ศิลป์ชัยชนะวิชาธร และพบเทพธิดา
ที่สระแห่งหนึ่ง หลังจากสมัครสังวาสกัน
แล้ว ก็ลานางเดินทางต่อไป

ทางฝ่ายท้าวกุมภกัณฑ์เล่นสกาแพ
พญานาค จึงต้องยกศรีสุพรรณลูกสาวให้
พญานาค สังข์ศิลป์ชัยพานางเกสรสมุณฑ
ช่อน และตามสิงหรามาช่วยรบกับยักษ์
สังข์ศิลป์ชัยแผลงศรถูกท้าวกุมภกัณฑ์ตาย
และไปช่วยศรีสุพรรณจากพญานาคได้

โอรสทั้งหกอีกฉา จึงหลอกสังข์-
ศิลป์ชัยไปปลัดตกเหว และพาสองแม่ลูก
กลับเมือง พระอินทร์ช่วยให้สังข์ศิลป์ชัย

เมื่อท้าวเสนาภูทราพบความจริง
จึงคืนดีกับนางปทุมและไกรสร และสิ่ง
ประหารโอรสหกคนและโทร แต่
สังข์ศิลป์ชัยขอร้อง ท้าวเสนาภูทราจึงอภัย
ให้

ตามล่าของยักษ์วิฆเนศวร พระอินทร์ช่วย
เสกเด็กสี่คนให้เป็นหนุ่ม เพื่อให้สู้ยักษ์ได้
สังข์ศิลป์ชัยช่วยนารีผลจากวิชาธร และ
พบกับเทพธิดาปลาซึ่งหลงรักสังข์ศิลป์ชัย

ท้าวกุมภกัณฑ์เล่นสกาแพพญานาค
กันไตร จึงยกลูกสาวคือศรีสุพรรณให้ แต่
นางไม่ยอม พญานาคจับศรีสุพรรณไป
สังข์ศิลป์ชัยแผลงศรฆ่าท้าวกุมภกัณฑ์ตาย
โดยไม่เจตนา และช่วยศรีสุพรรณได้ จึง
พากลับเมืองพร้อมเกสรสมุณฑ

ปทุมมालย์ถูกพญานาคนรสิงห์จับไป
เทพธิดาปลาบอกลาสังข์ศิลป์ชัยกลับ
สวรรค์ เจ้าชายทั้งสามจับเกสรสมุณฑ
และศรีสุพรรณไป แต่สังข์ศิลป์ชัยไปช่วย
สังข์ศิลป์ชัยช่วยเหลือปทุมมालย์ และพา
กลับวัง ท้าวสุคราฐจะตั้งสังข์ศิลป์ชัย
เป็นรัชทายาท เจ้าชายทั้งสามจึงหลอก
สังข์ศิลป์ชัยไปปลัดตกเหว คุณท้าวภักขยา
ไปตามวิญญานสังข์ศิลป์ชัยมา เข้าร่าง
สังข์ศิลป์ชัยรู้เรื่องพวกรมเหสีจะฆ่า
ปทุมมालย์ จึงมาช่วย

ท้าวสุคราฐทราบความจริง
จึงสั่งประหารพวกรมเหสีทั้งสาม แต่
ปทุมมालย์ขอร้องไว้ มเหสีทั้งสามและ
โอรสจึงถูกเนรเทศออกจากเมือง ส่วน
โหราและคุณท้าวพรณรายถูกประหาร
สังข์ศิลป์ชัยได้ขึ้นเป็นรัชทายาทและ
อภิเษกกับศรีสุพรรณ

ลูกสาวพระอาทิตย์

เมืองของพระราชารวมวัตรเกิดเหตุประหลาดคือ มีแต่เวลากลางคืน ผู้ทรงศีลมันทนี่จึงบอกวิธีแก่ว่า พระราชาต้องทำพิธีขอและชกลูกให้พระอาทิตย์ ต่อมาพระมเหสีก็ประสูติพระธิดาชื่อศรีสุริยา ศรีสุริยามีคุณสมบัติพิเศษคือ มีชีวิตเป็นอมตะ ไม่ว่าจะสิ้นชีวิตด้วยสาเหตุใด เมื่อพระอาทิตย์ขึ้นก็จะฟื้นคืนชีพ

เนื่องจากนางเป็นลูกพระอาทิตย์และเกิดมาเพื่อทำความดี จึงไม่สามารถอภิเษกกับผู้ใดได้ ศรีสุริยาและเพื่อนชื่อ หฤทัย ฝึกวิชากับผู้ทรงศีล ต่อมาพระราชารทรงประชวร ศรีสุริยาจึงไปเอาโสมขาวพันปีบนยอด เขาหิมวันต์มารักษา

ศรีสุริยาได้พบนักบวชหญิงแหว่นฟ้าที่บอกให้รู้ว่า การขึ้นเขาหิมวันต์ต้องรวบรวมของวิเศษให้ได้หกอย่างคือ กระจกวิเศษบอกทาง ดาบเพชรน้ำค้าง ธนูเนรมิต เพชรตาแมว แหวนวิเศษแปลงกาย และพระคาถา เพื่อให้ปราบมารบนยอดเขา ระหว่างการเดินทาง ศรีสุริยาและหฤทัยได้พบสหายที่พยายามช่วย ศรีสุริยาค้นหาของวิเศษ ได้แก่ เจ้าชายอนิรุท โจรป่า สัตยวาน ยักษ์พิศواس การะเกด ชเนตตี หมู่หอม หมู่แห้ง และกังวาน ซึ่งต้องต่อสู้ผจญภัยต่าง ๆ ทั้งภัยจากมนุษย์ ภูติผีปีศาจจอมมนุษย์ ยักษ์ และศัตรูตัวสำคัญคือ เทพบุตรดำ มนุษย์หน้างู และมนุษย์วานร ซึ่งพระอินทร์ส่งมาเฝ้าต้นโสมขาวพันปี นอกจากนี้พวกศรีสุริยายังต้องเผชิญกับเล่ห์เหลี่ยม และการหักหลังของ เจ้าชายพยัคฆิน เจ้าชายเนื้อแก้ว เจ้าชายดาวดั่งส์ และ เจ้าชายนางกูร ผู้ทำที่เห็นว่าต้องการช่วยเหลือศรีสุริยา แต่ที่จริงต้องการของวิเศษเพื่อไปเอาโสมขาวพันปีเสียเอง ดังนั้นพวกศรีสุริยาจึงต้องคอยตามหาของวิเศษ ที่มีกฤชโมยไปโดยเจ้าชายทั้งสี่ รวมทั้งเผชิญกับอันตรายต่าง ๆ มากมาย จนกระทั่งสหายของศรีสุริยาเสียชีวิตไปเกือบหมด แม้แต่เจ้าชายอนิรุท ผู้หลงรักศรีสุริยา

ในที่สุดศรีสุริยา หฤทัย และกังวานก็สามารถนำของวิเศษขึ้นไปบนยอดเขาหิมวันต์ปราบเทพบุตรดำและนำโสมขาวพันปีกลับไปรักษาพระราชารได้

เจ้าชายค่อม

กษัตริย์เทพราชแห่งเมืองรัตนาลุ่มหลงมเหสีปิ่นมณี ซึ่งเป็นมเหสีองค์ใหม่ และสุราจนไม่ใส่ใจดูแลราษฎร อำมาตย์สุรสีห์ พี่ชายปิ่นมณีจึงสมคบกับขุนศึกฟ้าลั่น หมื่นสิงหล และหัวหมู่เหรา ร่วมมือกับโจรออกปล้นฆ่าราษฎร

พระโอรสอินทรเทพออกเดินทางไปแสวงหาครูสอนวิชาดาบ อินทรเทพ ได้ฝึกวิชาดาบกับครูดาบนิรนามพร้อมกับลูกสาวครูดาบชื่อ จามรี แม่มดวาลูกาใช้ เวทมนตร์สะกดพระธิดาพัชรินทร์แห่งคีรีรัฐ คู่หมั้นอินทรเทพไป แต่อินทรเทพ ขัดขวางจึงถูกสาปให้หลังค่อมและไม่มีผู้ใดจำได้

อินทรเทพไปตามหาฤๅษีโกญจันทมนีเพื่อให้ช่วยรักษาหลัง แม่มด พ่ายแพ้ก่ฤๅษีจึงบอกวิธีแก้คำสาปว่าเป็น การฆ่านาง อินทรเทพทำไม่ลง แม่มดซึ่ง ใจจึงบอกให้ไปทำความดีครบร้อยแปดครั้ง หลังค่อมก็จะหาย ฤๅษีสอนคาถาและ มอบผ้าคลุมสีทองที่ทำให้กลายเป็นอัศวินผู้เก่งกล้าและเหาะได้ให้

มเหสีปิ่นมณีคบชู้กับขุนศึกฟ้าลั่น อำมาตย์สุรสีห์ลู่ขอพัชรินทร์กับกษัตริย์ คีรีวงศ์ ทำให้พัชรินทร์และนางกำนัลประทุมหนีออกจากวัง อินทรเทพคอยตาม ช่วยเหลือพัชรินทร์ ช่วยชาวบ้านปราบยักษ์สามตา จอมปีศาจเมฆินทร์ ช่วยกษัตริย์ คีรีวงศ์และพัชรินทร์รบชนะทัพของขุนศึกฟ้าลั่น และช่วยจามรีจากผีสาว โดยยอม แลกกับแขนซ้ายตนเอง ผีสาวจึงคืนร่างเป็นแม่มดวาลูกาและต่อแขนให้

อำมาตย์สุรสีห์กบฏและขึ้นเป็นกษัตริย์ หัวหมู่เหรา หมื่นสิงหล และ ขุนศึกฟ้าลั่นก็ถูกฝ่ายอินทรเทพฆ่า จามรีและพัชรินทร์นำทัพไปช่วยอินทรเทพ มเหสี ปิ่นมณีสั่งประหารเทพราชและครูดาบนิรนาม แต่อินทรเทพช่วยไว้ทันและชิงอำนาจ คืนมาได้ มเหสีปิ่นมณีเป็นบ้าและตกน้ำตาย อำมาตย์สุรสีห์ตายด้วยอิทธิฤทธิ์ตายักษ์ ในมือตนเอง เทพราชกลับตนเป็นคนดี อินทรเทพหลุดพ้นจากคำสาป และอยู่ร่วมกับพัชรินทร์และจามรีอย่างมีความสุข

อุกนิหารทับทิมดา

เจ้าผาแดงปลงพระชนม์เจ้ากำฟ้า ผู้ครองนครเงินยาง ซึ่งเป็นเชษฐาของตนเพื่อชิงบัลลังก์ เจ้าอ้ายคำ พระโอรสของเจ้ากำฟ้าหนีไปได้พร้อมแม่เฒ่า คำแปง แต่เจ้านางหยาดฟ้าและเจ้าคำหยาดถูกจับได้ ผาแดงและอ้ายคำต่างมีเหรียญผู้ครองนครคนละครึ่งที่เมื่อรวมกันแล้วสามารถใช้เปิดประตูวิหารพระมหาเทวีได้ ผาแดงพยายามตามล่าอ้ายคำเพื่อฆ่าทิ้งและชิงเหรียญ อ้ายคำและแม่เฒ่าไปหลบในถ้ำที่หุบเขามรณะซึ่งมียักษ์แคระเฝ้าอยู่ ยักษ์แคระจึงกลายเป็นเพื่อนของอ้ายคำไป

พ่อมดกองมูแปลงเป็นเจ้าชายมาลู่ขอเจ้าเอื้อยแพงแห่งนครจำปา แต่ไม่สำเร็จ จึงวางแผนสาปให้เอื้อยแพงตัวเล็กลงแล้วลักพาตัวไป เจ้าขุนแสน พี่ชายเอื้อยแพงออกติดตาม และได้พบอ้ายคำและแม่เฒ่า ทั้งคู่ขอไปช่วยเอื้อยแพงด้วย แม่เฒ่าชิงเอื้อยแพงคืนได้ แต่ถอนคำสาปพ่อมดไม่ได้

เจ้านางน้อย ลูกสาวผาแดงอิจฉาที่อ้ายคำสนใจเอื้อยแพง จึงแอบเอากล่องใส่เอื้อยแพงไปทิ้ง คนธนูและเด็กหญิงเหมยจุ ช่วยเอื้อยแพงไว้

พ่อมดไปเข้าพวกับผาแดง ขุนแสนลอบเข้าวังจึงถูกจับ แต่เจ้านางน้อยและคำหยาดช่วยไว้ อ้ายคำกับคำหยาดได้พบกับเจ้านางหยาดฟ้า ผาแดงจับเจ้านางน้อยและคำหยาดขัง แต่อ้ายคำช่วยออกมา ทั้งหมดหนีไปอยู่นครจำปา

พระมหาเทวีมาช่วยเจ้านางหยาดฟ้าให้หนีไป พ่อมดชิงเหรียญจากอ้ายคำมาได้ เจ้านางน้อยถูกพ่อมดฆ่า พ่อมดและผาแดงใช้เหรียญเปิดประตูวิหารได้ อ้ายคำ ผาแดง และอำมาตย์คำลือ ต่อสู้ชิงทับทิมดาจากพ่อมด ผาแดงตายด้วยอิทธิฤทธิ์ของทับทิมดา อำมาตย์คำลือถูกหินทับตาย อ้ายคำฆ่าพ่อมดและนำเลือดไปถอนคำสาปให้เอื้อยแพง อ้ายคำและเอื้อยแพง ขุนแสนและคำหยาดอยู่ครองคู่กันอย่างมีความสุข

เพลงนำละครโมงป่า

คำร้อง-ทำนอง บุราณ
 เรียบเรียง ธนิต เขียวพิพัฒน์สกุล
 ร้อง สร้างศิษฐ์ เรืองศรี

ช:	แต่ปางหลังยังมีเจ้าโมงป่า	เคลื่อนคล้อยลอยมาในเมฆ
	กายากำยาคำมิดหมี	เขาจุดช่วยนารีกลางทะเลวน
	เฝ้าลองใจนางไปนางใจไม่จน	ญ: รักพี่โมงทุกคนขงกันตาย
ช:	จวนจะรุ่งแล้วนะเจ้าพี่ชอลา	แสงทองส่องฟ้าสว่างสี่เอย
	หอมเอยหอมดอกราตรี	นี้แน่พรั่งนี้จะกลับมาเอย
	หอมเอยหอมดอกขำมะนาด	จิตพิศวาสัตตไม่ขาดเสียจริงเอย
	มากมายหลายรสปรากฏกัน	เป็นนิยายชาวบ้านดูกันครั้นตรง
	กิงโยกิงโยกิง	ละนอยละนอยหน้อยนอยน้อยนอย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จันทโครพ

คำร้อง กลุ่มร่วมกันลิ้ม
 ทำนอง เขมรไล่ควาย และลาวครวญ
 เรียบเรียง ธนิต เชิญพัฒนสกุล และเอกชัย จิมพะวงศ์
 ร้อง สร้างศิลป์ เรืองศรี และสุนิสา แสนเสนา

ช: เหมือนเป็นบุปเพนาคา เป็นวาสนานำพบ
 องค์พระจันทโครพ จะได้พบเห็นหน้า
 พอพระเปิดผอบ ก็ได้พบโมรา

ถาษี(พูด) ผอบนี้ เจ้าจงนำไปเปิดในบ้านในเมือง มันก็จะนำความสุขมาสู่เจ้า
 ถ้าหากเปิดก่อนหน้านั้น มันก็จะนำอันตรายอย่างมหันต์มาสู่เจ้า

ช: จะกล่าวฝ่ายโจรป่าพญาโจร ก็ผาดโผนโลดแล่นเข้าแย่งนาง
 ศึกรบพบศึกรักประจักษ์จริง นี้หรือหญิงโมราชั่วผิวหลายคน

ญ: ชาตินี้มีกรรม มีกรรมต้องคำสาป
 ด้วยใจบาปมากขี้สูลหลายชาย ร่างกลับกลายเป็นชะนี
 เป็นชะนีไม่มีผิว เรียกร้องทั่วกลางดงพงพนา
 ถึงไกลสุดปากฟ้า ปากฟ้าหรือบาดาล
 ด้วยบุญญาพานพบประสพเจอ

ญ: อันตัวเรานางยักษ์อยู่ในป่า ได้เห็นหน้าทรงชัยก็ไหลหลง
 จึงแปลงร่างกลายเป็นองค์ชายา เพื่อได้ใกล้ภัสตาในธานี

โสนน้อยเรือนงาม

คำร้อง นุสรุา สังวริบุตร
ทำนอง สมาน กาญจนฉลิน
เรียบเรียง ชนิด เชษฐพิพัฒนสกุล

- ญ: โอมนงรามงามสง่า ตั้งมาลาจากฟ้า
 ถือนวมาน้อยมา จากองค์เทวาให้มาค้อมกาย
 และเพราะกรรมตามมา ต้องลาพ่อแม่ไปไกล
 เพราะเชื่อตามคำทำนาย เจ้าันนั้นมีเมตตาช่วยกลากลับพื้น
 ผลหวังดีได้คืนด้วยการหยิบยื่น ความตายให้มา
 เพราะเป็นเวรกรรมเก่า ของนางคนเดียวใครไหนมาช่วยได้
 ฟ้าดินกำหนดให้เจอคู่หมาย
 ช่วยชุบชีวีจากสิ่งเลวร้าย ด้วยจิตมุ่งหมายให้คลายทุกข์ทน
ช: ครั้นพบนางทรามวัย เกิดปิ๊งใจรักทันที
 รักมีมีวันจาง จากลาแรมร้างไกลกัน
ญ: เจ้าไว้รั้สินคุณค่าถูกกลากัดกัน ไม่เห็นความสำคัญ
 รังเกียจเพียงจันท์สุขสันต์ผู้เดียว เพราะไม่เคยเคื่องโกรธ
 คิดลงโทษใคร ใจนั้นใสสะอาด
 สุขอุรางามสม
 แสนเสียดายไฉยล กอดนวลอนงค์แต่ตรงนิทรา
ช: รักเจ้าเขาวมาลย์ แต่ยังมีมารพาลทำลาย
 ต้องแยกกายไกลกัน พลัดพรากันกลางป่า
ญ: แต่บุญญาพาดลให้พบกันสององค์ อุปสรรคพันหม่นหมองร้อนคลาย
ช-ญ: เพราะไม่มีใครเทียบ มีมีใครเทียบรักของเรายิ่งใหญ่
 ต่อมาไม่นานรักหวานไม่มี เพราะนางเทวีถูกคนใจร้าย
 แกล้งคอยทำลายด้วยไฟตีเผา จับตัวนางมาใช้อุปบายเล่ห์กล
ช: ครั้นพระนางทรงครรภ์ เกิดเป็นโอรสไพรวัน

ผู้คิดคอยตามทำลาย จับไปจมน้ำจมลงไป
 ญ: พระฤๅษีอุ้มชูให้ได้อยู่เคียงกัน มวลทุกข์คลายหายพลัน
 ต่างสุขสุขสันต์ทั่วกันทุกคน
 ช-ญ: เพราะว่าคุณความดีเมตตาปราณี โสณน้อยเรือนงาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สังข์ศิลป์ชัย

เนื้อร้อง มนัส ปิตีสานต์
 คนตรี อุดม ผูกอารมณ์
 ร้อง ประภาศวี ศรีคำภา

สังข์ศิลป์ชัยเด็กน้อยเจ้าเด็กนักรู้จักเพลิงพิชความอิจจา
 เจ้าเหมือนเรือใกล้จะล่มจมคงคา พระบิดาหุเบาไม่เอาไหน
 เขากลับเจ้าได้ดีเกินลูกเขา สิ่งโหดเฒ่าใจดำทำเสียหาย
 กล่าวหาเจ้าตัวนำความบรลัษ ต้องไล่ไปให้พ้นจากนคร
 เออเอ้อเออเอ้อเออเอ็งเอย
 สังข์ศิลป์ชัยได้บ้านได้เมือง ฝีมือลือเลื่องทั่วพสุธา
 เป็นคนดีมีคุณธรรม น้ำใจเลิศล้ำสมเป็นชาติดียา
 อาวุธทั้งสามอย่าง พระขรรค์ ศร สังข์ ฉม้างเวทย์วิทยา
 ส่วนพี่ต่างมารดาอีกสาม ศรีสันต์ เหมันต์ และพีสันตา
 ตามล่าท่าน้าวกุมภันท์ ศรวิเศษ พระขรรค์ ยักษ์ม้วยมอดมรณา
 ต่อติดพี่น้องกันเกือบเอาชีวิต ไปเช่นยมพญา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลูกสาวพระอาทิตย์

คำร้อง-ทำนอง มนัส ปิติสานต์
 เรียบเรียง อุดม ผูกอารมณ์
 ร้อง ประภาศรี ศรีคำภา

ญ: ลูกสาวพระอาทิตย์ ชีวิตผิดปลุช่น
 ประกาศิตเบื้องบน สุริยะให้ตายไม่มี
 ลูกสาวพระอาทิตย์ เจ้าหญิง เป็นยอดนารี
 เมตตาและปราณี พรหมวิหารสี่คุณธรรม
 อภัยให้ศัตรู โฉมพญไม่ก่อเวรกรรม
 प्रรารณาไม่ก่อเวรซ้ำ เธอจะทำแต่ความดี
 ลูกสาวพระอาทิตย์ มีฤทธิ์ความรักไม่มี
 มาจากดวงสุริย์ ทุกคนได้สุขีพระสุริย์ก็เรียกคืน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เจ้าชายค่อม

คำร้อง มนัส ปิติสานต์

ญะ	ข้าเป็นเจ้าชาย	หัวใจเด็ชวเด็ด
	ไอ้โจรใจเพชร	ขอตามไปเด็ดหัวมัน
	ข้าราชบริพาร	เป็นตัวการสำคัญ
	มันรวมหัวกัน	ชิงบัลลังก์พ่อข้า
	เป็นเจ้าชายค่อม	หัวใจพร้อมสู้
	ไม่ยอมก้มหัว	ให้ศัตรูบีทา
	ข้าหวงแผ่นดิน	ข้าหวงหวงประชา
	สองมือสองขา	ฟันฝ่าปราบมาร
	มนมอบองค์ราชา	ดวงใจข้ามอบจอมชีวัน
	ข้ามีเพื่อนข้ามีขวัญ	ศรัทธาคงมั่นเพื่อรัตนา
	เสื้อคลุมสีทอง	คล้องคอคลุมไหล่
	อำนาจใดใด	ก็ไม่ครณา
	หลังค่อมเพียงกาย	ใจข้ารักประชา
	มีใจเมตตา	บูชาคุณธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภินิหารทับทิมดา

คำร้อง-ทำนอง

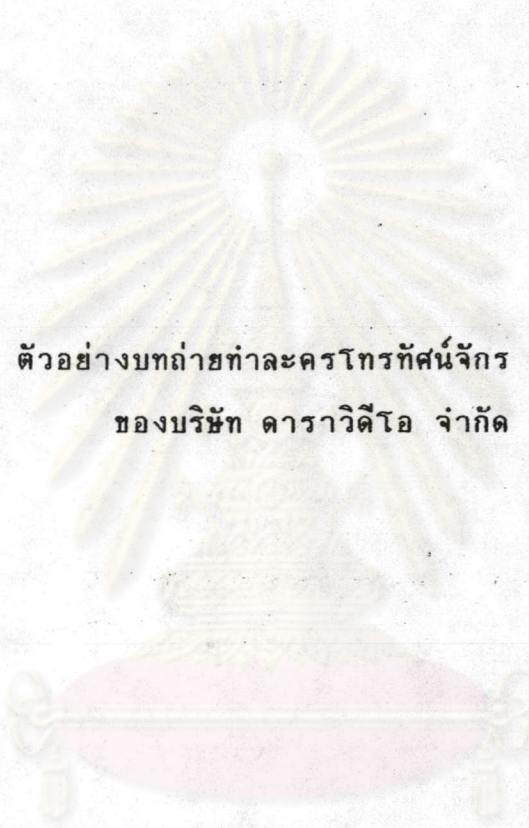
มณู แสงพุ่ม

เรียบเรียงเสียงประสาน

เสรี กลางสาทร

ช:	ขอบฟ้ากว้างใหญ่ไพศาล	สายธารไหลรินเรื่อยไป
	นกร้องส่งเสียงก้องไพเราะ	โบกบินไปอย่างมีเสรี
	ชีวิตที่สดใสหลายเลือนหายสิ้นไป	จะมองทางไหนวุ่นวายด้วยภัยร้าย
	ร้อนรุ่มแผ่นดินของผู้นอ้อปจนและสูญสิ้น	โบกบินไปเหมือนนกไร้รัง
	แล้ววันหนึ่งมีผู้กลับคืนมายังถิ่นหลัง	กำราบยับยั้งพวกหมู่มาร
	ต้องพาไพร่พลหลบหลีกซ่อนเร้นไม่อาจหาญ	ต่อต้านกับผู้กู้แผ่นดิน
	ความทุกข์เริ่มคลาย	มลายเหือดหายไปสิ้น
	ภัยร้ายโบยบิน	ทั่วแผ่นดินสุขสำราญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างภาพถ่ายแต่ละครโทรทัศน์จักร ๆ วงศ์ ๆ
ของบริษัท ดาราวีดีโอ จำกัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

"บัวแก้ว-บัวทอง" ตอนที่ 5

ฉากที่ 1. ในป่า

เพลงกลอน

ชั้นภาพที่หมูไม้ใหญ่ในป่า

กำลังแหนไต่ทิว

รับรังเมฆลิตเลื่อนรางแฝงอยู่ในบริเวณนั้น โดยรอบ (ใช้ เทคนิคหักศอก)

บรรยายภาพตามคำกลอน

เพลง 4

เมฆลิตยักซ์ร้าย

แฝงกายในป่า

รอดอกเวลา

แหย่หญิงซิงซัส

บัวแก้วงาม

เกินจักชานไซ

เราจักอิงไป

ไว้องวิมาน

กลองชุมออก

ฉากที่ 2

อาศรม. เวลาใกล้เที่ยง

ตัวละคร

ฤกษ์. เพชร. เม่น. บัว

ชั้นภาพที่บัวแก้วมองไปทางข้างหลัง แล้วหันมาทางฤกษ์ด้วยสีหน้ากังวล

บัวแก้ว. บัวเจ้า.. บัวแก้วกลัวเหลือเกินว่า ยักษ์เมฆลิตมันจะมาข้อนกลับมามี

ฤกษ์. ไม่ต้องกลัวหรอกบัวแก้ว ถึงเมฆลิตจะมีอำนาจมากมายเพียงใด แต่ก็ไม่

อาจจะทำร้ายหลานได้หรอก

เพชร. ยื่อกแล้วว่าบัวแก้วไม่ต้องกลัวอะไรทั้งนั้น พี่จะหาบัวแก้วกลับนครสุทธาน

โดยเร็วที่สุด เพื่อเข้าเฝ้าเสด็จพ่อและเสด็จแม่ แล้วหลังจากนั้น

เราจะได้เข้าพิธีอภิเษกกัน

งจ

ฤกษ์. (ยิ้ม) ถูกต้องแล้วละพระโอรส ข้าขอให้หลานทั้งสองจงเจริญด้วยความสุข

ทุกประการ..พระโอรส.. ตาฝากบัวแก้วด้วย ตาเลี้ยงตูปัวแก้วมาอย่าง

ดีหรือบรู๊ซัดติยาราชประเพณี บัดนี้หมดหน้าที่ของตาแล้ว

เม่น. โอ๊ยเฮ้อ.. งั้นก็ออกเดินทางกันได้เลยใช่ไม๊ ท่านดาบส

ฤกษ์. อ้อไม่ก็อริบรื้อจนถึงขนาดนั้นหรือเจ้าเม่น ก็เนี่ยพวกเจ้าทุกคนจงพักอยู่

บุรีในเมฆอาศรมของตาถอย ถ้าหรับเมฆลิตนั้นะ ถึงแม้จะไม่สามารถทำอะไร

พวกเจ้าได้ แต่ก็อย่าเพิ่งประมาท ควรระระวังตัวไว้ด้วย

เม่น. อันนี้เนี่ยต้องเป็นห่วง เม่นขออาสาเฝ้ายามเองพระเจ้าคะ

รับเพชรสบตากับบัวอย่างมีความสุข

หน้าอาย

3 ในอาศรม เวลาต่อเนื่อง

ตัวละคร

ญาติ

ชั้นภาพที่ประตูอาศรมเปิดออกแล้วบิดเบา ๆ

ญาติเดินเข้ามาแล้วนั่งลง

กล้อง โคลงหน้าญาติหลับตาลง

บรรยายภาพเป็นคำกลอน

กานย์

ด่าบลหมคการะกิจ

เข้าสนิทในญานกล้ำ

สู่วังคดงไคยมา

เมณาพา ในเรสุการณ

กล้องซูมออก

ฉากที่ 4

ขวี เวณในป่า

ตัวละคร

เมฆลิต

ชั้นภาพที่ดวงจันทร์ทอแสงสว่างนวล

กล้องแพนมาที่เมฆลิตซึ่งแฝงตัวอยู่ตามหมู่ไม้ก็ก้าวออกมา

กล้องซูมเข้าใกล้

รับใบหน้าเมฆลิตหมายมั่น

ฉากที่ 5

ขวี เวณอาศรม

ตัวละคร

เมฆลิต, เพชร, เมณ บัว

ชั้นภาพที่กองไฟลุกสว่าง

กว้างออกเม่นั่งหลับหงอก

กล้องแพนมาที่เพชรหลับไม่หลับ นิ่งทอดสายตามองไปยังบัวแก้วอย่างรักใคร่

รับบัวแก้วนั่งฟังดั่งไม่อยู่ตรงข้ามก็ไม่หลับนอนกัน ได้แต่สบตาเพชรแล้วหลบลงอย่างเก้อเขิน

รับเพชรลุกขึ้น แล้วทำท่าจะเดินไปหา

รับเมฆลิตตาตื่นขึ้นมา

เมฆ. พระโอรส.. จะเดินไปไหนพระเจ้าค่ะ

เพชร. (เดิน) เราจะเดินอีกสักหน่อยนะ เมฆ. โหจะมอดแล้ว

เมฆ. พระโอรสบรรทมเถอะพระเจ้าค่ะ ดึกแล้ว .เป็นหน้าที่ของเมฆลิต

หน้าที่ 3 ตอนที่ 5

เม่นลูกขึ้นมาเกลียวไฟไหม้

เพชรตาราบั้งลงตามเดิมอย่างเสียดาย แล้วลอบมองเม่นจุน ๆ ก่อนจะเป็นหน้าไปยั้ง - บิวแก้ว

บิวแก้วสบตาจัน ๆ แล้วหลับตาเอนตัวลงนอน

เพชรเอนตัวลงนอนตาม

รับเม่นท่าทาดตรวจแข็งขัน

รับเพชรมองเม่นจุน ๆ

เพชร. (ในใจ) จะขยันตรวจยามอะไรบ้านนี้

กลิ้งแพนไปที่กองไฟแล้ว เบลอ

ฉากที่ 6 ในป่า

ตัวละคร เมฆลิต

ชั้นภาพที่เมฆลิตกำลังเดินออกจากต้นไม้อีกต้นไปยังอีกต้นไม้อีก (ใช้เทคนิคหักศอกจรณะคะ) เพื่อตรงไปยังที่อาศรม

บรรยายภาพตามคำกลอน

กลอนหก

ลวงยามล้ำลึกตึกเงียบ

เย็นเยียบทั่วไพรพรกวาง

เรไรหิ่งห้อยริศรึศคว้าง

อ้างว้างบรรเลงเพลงไพร

เมฆลิตค้ำยตัดลัดเลาะ

จำเพาะสู่อาศรมไสว

เพื่อจักลัดองค์ทรมวย

ไปไว้เป็นคู่อยู่ครอง.

กลิ้งแพนตามเมฆลิต

ฉากที่ 7 เหมือนฉาก 5

ตัวละคร เหมือนฉาก 5

ชั้นภาพที่เม่นเงะเง้อมองไม่มา

ตามสายตาเม่น มีแต่เงาตะคุ่มของหมู่ไม้

เม่นถอนใจแล้วทรุดตัวลงนั่ง

รับเพชรหรีตาคูเม่น แล้วเหลือบิว

รับบิวหลับสนิท

รับเพชรขมขื่น แล้วมองเม่น

รับเม่นท่าทาจจะหลับ

กล้องแพนมาที่บริเวณใกล้เตียง เมฆลิตปรากฏตัวขึ้นร่าง ๑ แล้วพนมมือรำยเวทย์
ปรากฏควันจาง ๑ มุ่งตรงไปที่ทุกคน

รับแต่ลมปะคนเกิดวงเหงาหวานอน และหลับไปในทันที

รับเมฆลิตยี่แล้วเดินมาที่บัว พร้อมกับซ่อนตัวอ้อม แต่แล้วก็ตั้งเอื้อมรับผละออก
เมฆ. (ชมวดควั) ทำไมบัวแก้วถึงได้ตัวรื้อนอย่งนั้น

เมฆมีสีหน้าครุ่นคิดชั่วครู่ แล้วพยักหน้าคิดออก

เมฆลิตเรียกกธาแก้วมา แล้วโยนขึ้นไป

ครธากลับกลายเป็นแท่นแก้วใส ธารองตัวบัวแก้ว

รับเมฆลิตยิ้มพอใจ

รับแท่นแก้วใสหาบัวแก้วลอยไปทันที

เมฆ. (มองเพชรเยาะ ๑) ลาก่อน เจ้าหนุ่ม เจ้ากับเรายิ่งใกล้กันมากนัก

เมฆเหาะตามแท่นแก้วไปทันที

กล้องแพนมาที่เพชรอนหลับไหลไม่ได้สติ

ฉากที่ 8 นครกลางทาว เวลาต่อเนื่อง

ตัวละคร อ๋ปสร. อรชา. อรดี

ชั้นภานที่อ๋ปสรกำลังนอนหลับสนิทอยู่บนแท่น

กว้างออกอรชา อรดี เดินรีบร้อนเข้ามาคุกเข่าข้างแท่น

อรชา. พระชายาเพคะ. พระชายา

รับอ๋ปสรลืมตาขึ้น

อ๋ปสร. อะไรหรืออรชา.. อรดี.. ถึงมาปลุกเรตอนค่อนรุ่งอย่างนี้

อรดี. เห็นอ้าวเสด็จกลับมาแล้วเพคะ.. พร้อมด้วยผู้หญิงคนหนึ่ง

อ๋ปสร. (ลุกขึ้นนั่ง) คงจะเป็นคนที่สายลมบอกให้ ไม่เลือกคู่คนนั้น

อรชา. แต่น่าแปลกนะเพคะ.. ทำไมถึงได้มีแท่นแก้วรองมา แทนที่จะวางอ้อม
มาเอง

อรดี. ยิ่งกับว่า ทรงแต่ต้องตัวนาง ไม่ได้อย่างนั้นแหละเพคะ

อ๋ปสร. (ยิ้มเยาะ) คงจะบุญไม่ถึงนางละคระมัง

อรชา. แล้วจะทรงทำอย่างไรต่อไปเพคะ

อ๋ปสร. (ลุกขึ้น) ใครจะ ไม่ทำอะไรได้ เราก็ต้องปล่อยไปอย่างนั้นแหละ

ลงสารแต่ผู้หญิงคนนั้น นางคงจะต้องทนทรมานอยู่บนนครกลางทาวนี้

ต่างจากนรณัทรอก

หน้าที่ ๓ ตอนที่ ๕

กล้องซูมออก อับสตรึททอคถอนใจ

๑ อาศรม. เวลาเช้า

๑.๑ เม่น. เพชร

ขึ้นภาพที่เพชรเดินจากบ่ากลับมาที่หน้าอาศรม

แล้วเดินกลับ ไม้กลับมาอย่างกลัดกลุ้ม

รับเม่นมุดดิน (เห็นเป็นเร็ว ๆ) แล้วโผล่ขึ้นมาข้างหน้าเพชร (หันหลังให้)

เม่น. (มองไม่เห็นเพชร) พระโอรสพระเจ้าค่ะ

เพชร. เราอยู่นี่เม่น

เม่น (หันกลับ ไปมองแล้วขึ้นจากดิน)

เพชร. (ร้อนใจ) เป็นยังไงบ้าง... ได้วัน วัวบัวแก้วบ้างหรือเปล่า

เม่น. ไม่มีแม้แต่เงาพระเจ้าค่ะ เม่นสงสัยว่า เจ้ายักษ์อันธพาลนั้นต้องมาลัก

นางไปในขณะที่พวกเราหลับเป็นแน่

เพชร. แล้วเราจะไปตามมันได้ที่ไหนก็ไม่รู้

เม่น. คงต้องถามองค์ดาบสเสียแล้วพระเจ้าค่ะ

เพชร. แต่ท่านกำลังเข้าเฝ้าอยู่

เม่น. ถึงอย่างไรก็ต้องปลุกท่านออกมาก่อนแหะพระเจ้าค่ะ ไม่อย่างนั้นพระธิดา

บัวแก้วอาจจะทรงมีอันตราย

กล้อง โคลสหน้าบัวขณะหันกลับ ไปทางอาศรมด้วยท่วงทีตัดสินใจ

๑๐ นครกลางทาว. เวลาใกล้เที่ยง

๑.๑ เมฆลิต. บัวแก้ว

ขึ้นภาพที่นครกลางทาวอยู่ท่ามกลางเมฆหมอก

กล้องซูมเข้า ไปข้างใน

รับในตำหนักเมฆลิต บัวแก้วยังนอนหลับไหลไม่ได้อติ

รับเมฆลิตขึ้นมองห่าง ๆ อย่างพอใจ

เมฆ. (ในใจ) ในที่สุดพระธิดาบัวแก้วก็ไม่นอนมือเรา จะใช้เนื้อคู่สร้างสมหรือ

ไม่ใช่ก็ไม่เห็นแน่สัก ใช้วิธี ใช้ชู้ยักรักพวกก็จะได้ตั้งใจบรรณาณาเหมือน

กัน

กล้องแพนไปที่บัวแก้ว

เมฆลิตเฟื่องนิกลิกครู่ ก็เดินเข้าไปหาช้า ๆ

หน้าที่ 6 ตอนที่ 5

ครั้นอยู่ในระยะใกล้พอควร ทำเทคนิคโอความร้อนกระจายออกจากตัวบัวแก้ว โดยรอบ
รับเมฆลึกลับงัดออกมา

เมฆ. ทำไม่ถึงร้อนอย่างนั้น

เมฆพยายามอีกครั้ง แต่แล้วก็ต้องผละออกมาออกมาอีก
เมฆมีสีหน้าโกรธเกรี้ยว แล้วผลุนผลันออกไปจากตำหนัก

ฉากที่ 11 หน้าตำหนัก เวลาต่อเนื่อง

ตัวละคร เมฆ. อรช่า. อรดี

ชั้นภาพที่เมฆเดินออกมาจากตำหนัก

กว้างออกอรช่า อรดีวิ่งแตก (กำลังมาด้อม ๆ มอง ๆ อยู่)

เมฆ. เจ้าสองคนมาทำอะไรแถวนี้

ทั้งสองใช้ข้อคอกละกิดกันเกียง ให้ตอบ

เมฆ. (จน) อูะ.. นังสองคนนี่

อรช่า

(ตกใจรีบตอบพร้อมกัน) เปล่าเพคะ

อรดี.

เมฆ. เออ.. เปล่าก็คิดแล้ว เจ้าสองคนจงเข้าไปคอยดูแลบัวแก้วให้ดี
ไม่ว่านางจะต้องการอะไร จงหาไปให้ทุกอย่าง

อรช่า. แล้ว.. แล้วพระชายาอัยสรละเพคะ

เมฆ. ในนครกลางหาวันนี้ ใครจะมามีอำนาจเหนือกว่าเราไม่ได้ เจ้าทั้งสองจง
ไปทำตามคำสั่งได้แล้ว

อรช่า

(พร้อมกัน) เพคะ

อรดี.

เมฆ. อ้อ.. พอพระลิตาบัวแก้วตื่นบรรทม หากเจ้าทำให้นางไม่พอพระทัยแม้แต่
เพียงเล็กน้อย เจ้าจะได้รับโทษอย่างหนัก แต่ถ้าหาก เจ้าสามารถทำให้
นางพอใจนครกลางหาของเรา เจ้าจะได้บำเหน็จรางวัลอย่างงาม

อรช่า

(พร้อมกัน) หม่อมฉันทั้งสองจะพยายามทำตามพระกระแสรับสั่งเพคะ

อรดี.

เมฆ. ต้มกก.
 เมฆเดินออกไป
 ทั้งสองมองตาม
 อรช่า. ราชาเมฆลิตทรงเอาแต่พระทัยองค์เอง นำสงสารทั้งพระชายา และพระ
 ธิดาบัวแก้ว ที่ทรงรักเอามา
 อรดี. เราคงจะได้รับโทษเสียมากกว่านี้: หนึ่งจรวงวัลละมั้ง
 ทั้งสองถอนใจแล้วชวนกันเข้าไป

ฉากที่ 12 อาราม. เวลาใกล้เที่ยง

ตัวละคร ฤาษี. เม่น. เพชร

ชั้นานาที่ฤาษีกำลังหลับตาเข้าญาณอยู่ กว้างออกเพชรสบตาเม่น แล้วพยายามช่วยกันเรียก

เพชร. ท่านดา..ท่านดา..

เม่น. โย่งเหี้ยว ..ท่านดาบส ท่านดาบส

รับฤาษีสัมผัสขึ้น

เพชร. ท่านดา.. บัวแก้วกำลังตกอยู่ในอันตราย

เม่น. พวกเรามัวแต่หลับกัน ไอ้เมฆลิตมันเลยลักลอบพานางไป

ฤาษี. เจ้าเมฆลิตมันร้ายจริง ๆ เจ้าสองคนต้องรีบไปช่วยเสียแล้ว

เพราะดอกบัวและจักรกรของบัวแก้วอยู่ที่เรา

เม่น. ใช่.. ท่านดาบสและท่านดาบส ไม่รู้ว่าจะเรียกมาเก็บไว้ทำไม เกิดเรื่องล
 ใหญ่เลยเห็นไหม

เพชร. (ดู) เม่น.. กราบขอโทษท่านดาเดี๋ยวนี้

เม่นมองเพชรตาปริบ ๆ

เพชร. เรามากกว่ายัง ไงเม่น

เม่น. (ก้มกราบ) เม่นขอโทษที่บังอาจล่วงเกินท่านดาบส

ฤาษี. ข้ากำลังจะถอนถอนเองเสียแล้ว ถ้าหากเอ็งไม่ขอโทษ (หันมา)

เพชรตารา พระยายักษ์เมฆลิตมีอิทธิฤทธิ์มาก ได้รับพรจากองค์อินทร์
 ทั้งยังประสาทสวรรค์ตั้งอยู่กลางหาว ท่ามกลางกลุ่มก้อนเมฆอีกด้วย

เพชร. ขอให้หลานรู้ทางเถอะท่านดา หลานจะตามไปให้สุดโลก

ฤาษี. พระโอรสอย่าทรงวิตกเลย เราจะบอกทิศทางไปนครเมฆลิต

พระโอรสจงจับขี้นาน โปยม ไปทางเบื้องทิศบูรพานั้นเถิด

หน้าที่ 8 ตอนที่ 5

เพชร. (กัมกราบ) ขอบพระคุณท่านมาก.. หลานจะรีบออกเดินทางเดี๋ยวนี้
 ภาษี. รีบเสด็จไปเถอะ ขอให้เสด็จโดยปลอดภัย แต่ขอให้ทรงจดจำไว้อย่างหนึ่ง
 เพชร. อะไรหรือจะ ท่านตา
 ภาษี. พระโอรสจะทรงยุ่งยาก เพราะอัสตรี จงจำคำตาไว้
 เม่น. แล้วเม่นละ ท่านตาบส
 ภาษี. เอ็งก็จะมีอันตรายเพราะปากเอ็งนั่นแหละ

เม่นหน้าจ้อย แล้วกัมกราบ เดินตามเพชรออกไป
 ภาษีมองตาม

ฉากที่ 13 ตำนานแก้ว เวลาต่อเนื่อง

ตัวละคร อรช่า. อรดี. บัว

ชั้นภาพที่อรช่า อรดี นั่งสบตากันอย่างอึดอัด

กว้างออกบัวเริ่มขยับตัว กระพริบตา

อรช่า อรดี รีบคลานเข้าไปใกล้

อรช่า. บรรทมตื่นแล้วหรือเพคะ

บัว. (มองไปรอบ ๆ งง ๆ) นี่เราอยู่ที่ไหนกันนี่

อรดี. พระจิตาประทับอยู่นครกลางหาวเพคะ

บัว. (พึมพำ) นครกลางหาว

อรดี. เพคะ.. นครกลางหาว เป็นนครที่งามวิจิตรตระการตาประหนึ่ง วิมานใน -
 สวรรค์เขียวเพคะ

บัวแก้ว. (ใคร่ครวญ) เราจำได้ว่า เรานอนอยู่ใกล้อาศรมของท่านตา แล้วเรามา
 อยู่ที่นี้ได้อย่างไร เจ้านี่เพชรตราทรวงพวเราหรือ

อรช่า. ไม่ใช่เพคะ. ราชานเมธิตทรงพาพระจิตามาเพคะ

บัวแก้ว. (ตกใจ) ราชานเมธิต

อรดี.

(พร้อมกัน) (ฮัม) เพคะ..

อรช่า.

กล้องแพนมา โคลสหน้าบัวตกใจตกตะลึง

ประวัติผู้เขียน

นางสาวมัทลี ศิลาวีเศษฤทธิ เกิดวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2514
ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีอักษรศาสตรบัณฑิต
เกียรตินิยมอันดับสอง สาขาวิชาเอก ภาษาญี่ปุ่น วิชาโท ภาษาอังกฤษ ภาควิชา
ภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา
2534 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสาร
มวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2535

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย